

Janusz S. Bień

Megastruktura słownika Lindego

2013, ..., 26.05.2018

Tekst na otwartej licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa, źródła dostępne w repozytorium <https://bitbucket.org/jsbien/linde-info>.

1. Wstęp

Do wyjaśnienia jest kwestia paginacji oryginału — wygląda na to, że oba reprints pomijają dwie strony. Może kontrtytuł?

Termin *megastruktura* zaproponował Mirosław Bańko w niepublikowanej recenzji z 1 czerwca 2013 r. pracy doktorskiej mgr Joanny Bilińskiej pt. *Analiza i leksykograficzny opis struktury słownika Lindego na potrzeby dygitalizacji* (Bilińska, 2013) pisząc na s. 3–4:

Rozdział 3 nosi tytuł Budowa słownika Lindego i zgodnie z nim dotyczy struktury słownika. Jest ona tu rozpatrywana - by tak rzec - z lotu ptaka, przedmiotem opisu staje się bowiem podział na woluminy (różnie numerowane w różnych wydaniach), ich objętość i zawartość (zróżnicowana zwłaszcza w tomie 1), [...] Uważam, że zawartość rozdziału 3 lepiej charakteryzowałby inny tytuł, mianowicie: Megastruktura, a dodatkową korzyścią z takiej zamiany byłby paralelizm w stosunku do dwóch następujących rozdziałów, których tytuły brzmią: Makrostruktura i Mikrostruktura.

Niniejszy opis megastruktury ma kilka celów, jednym z nich jest zaproponowanie jednoznacznych intuicyjnych identyfikatorów stron w słowniku. W tym celu wyróżniamy w tomach słownika *sekcje paginacyjne*, czyli strony jawnie lub niejawnie numerowane sekwencyjnie.

Innym celem jest przygotowanie danych do szczegółowego spisu treści, który może stanowić osobny dokument lub być zintegrowany jako *outline* z tomami słownika.

Opis dotyczy przedruku drugiego wydania słownika wykonanego w latach 1994–1995 przez wydawnictwo GUTENBERG-PRINT (ISBN 83-86381-50-7), które uznajemy za czwarte wydanie słownika. W razie potrzeby możemy to oznaczać jawnie poprzedzając opisany niżej identyfikator strony prefiksem GB- lub 4-.

2. Tom pierwszy

Identyfikator stron tomu pierwszego zaczyna się od 1 - - -, co pozwoli w razie potrzeby prosto sortować identyfikatory, por. ???

2.1. Nieliczbowane tytułaria przedruku

t???

Strony te oznaczamy literą d (od *dodane*) i jednocyfrową liczbą:

- d1 ozdobna strona tytułowa.
- d2 wakat.
- d3 strona tytułowa.
- d4 ISBN słownika i tomu, adres drukarni

Typ paginacji to oczywiście **nlb**.

2.2. Nieliczbowane tytułaria oryginału

Strony te oznaczamy literą **O** (od *oryginał*) i jednocyfrową liczbą:

- o1 strona tytułowa.
- o2 wakat.

Typ paginacji to oczywiście **nlb**.

2.3. Uzupelnienia Bielowskiego

Fragment ten ma paginację arabską od [1] do [40], strony te oznaczamy literą **u** (od *uzupelnienia*) i co najmniej dwucyfrową liczbą:

- u01 **Przedmowa.**
 - u03 List Maurycego Dzieduszyckiego do Józefa Goreckiego.
 - u04 List rodziny Goreckich do Maurycego Dzieduszyckiego.
 - u14 Objasnienie oznaczeń redaktorów drugiego wydania.
- u15 **Żywot Samuela Bogumiła Lindego**
 - u20 List Lindego do Józefa Ossolińskiego z 12.07.1799 r.
 - u22 List Lindego do Józefa Ossolińskiego z 30.07.1799 r. (fragment).
 - u23 List Lindego do Józefa Ossolińskiego z 5.08.1799 r.
 - u24 List Lindego do Józefa Ossolińskiego z 25.08.1799 r.
 - u28 List Ossolińskiego do brata Lindego z 1.12.1803 r. (fragment)
 - u29 List Ossolińskiego do Reptowskiego z 1.12.1803 r. (fragment)
 - u30 List Lindego do Józefa Ossolińskiego z 11.02.1804 r.
 - u31 List Józefa Ossolińskiego do Lindego z lutego 1808 r.
 - u33 treść napisu na medalu.
 - u36 **Druki.**
 - u37 **Rękopisma.**
- u40 **Sprostowanie.**

Nie wszystkie strony mają wydrukowane numery i dobrze byłoby to wyrazić formalnie w typie paginacji. Roboczo proponujemy **nlb2-a**: pierwsza i ostatnia strona nieliczbowana, poza tym paginacja arabska.

2.4. Nieliczbowane dedykacje

- d1 Dedykacja Adamowi Czartoryskiemu.
- d2 wakat
- d3 Dedykacja Józefowi Czartoryskiemu.
- d4 wakat
- d5 Uzasadnienie dedykacji.

Typ paginacji to oczywiście **nlb**.

2.5. Nieliczbowane wykazy

- w1 **Imiona osób, które nadzwyczajnym wsparciem dzieło to łaskawie zaszczyścić raczyły.**
- w1 **Rejestr prenumeratorów.**
- w1 wakat.

Typ paginacji to oczywiście **nlb**.

2.6. Arkusze rzymskie

-
- r1 **Wstęp do słownika polskiego ([I] – XIV).**
- r15 **Ueber die Tendenz dieses Werks — Sur l'objet de cet ouvrage ([XV] – XVII)**
- r18 wakat

- r19 **Prawidła etymologii przystosowane do języka polskiego — Grundsätze de Wortforschung angewandt auf die Polnische Sprache** ([XIX] – [????])
 - r20 wakat
 - r21 Dedykacja Józefowi Ossolińskiemu
- r23 **Prawidła etymologii — Grundsätze de Wortforschung**
 - XXXIV — nietypowa dwujęzyczność bez podziału na kolumny (*nie przemienia się w głoski ...*)
 - r34a tabela do strony XXXIV
 - r34b wakat
 - XXXV — nietypowa dwujęzyczność: naprzemiennie przez obie kolumny
- r62 **Objaśnienie przywiedzionych dyalektów i języków**
- r65 **Poczet pism polskich, w słowniku przytaczanych**
- r73 **Skróceń Grammatycznych wyluszczenie**

Typ paginacji wstępnie oznaczamy przez **nlbN-a**, gdzie N to liczba stron bez wydrukowanego numeru.

2.7. Arkusze arabskie

Hasła

- h001 **A**
 - h001 **A**
 - h001 **AA**
 - h001 **AB**
 - h002 Tabela przy haśle ABO
 - h003 **AC**
 - h004 **AD**
 - h004 Tabela przy haśle AÐ
 - h006 **AF**
 - h007 **AG**
 - h008 **AH**
 - h008 **AJ**
 - h008 **AK**
 - h010 **AL**
 - h015 **AM**
 - h017 **AN**
 - h019 Tabela przy haśle ANIOŁ
 - h022 **AP**
 - h024 **AR**
 - h031 **AS**
 - h033 **AT**
 - h034 **AU**
 - h035 **AW**
 - h036 **AX**
 - h036 **AŻ**
- h037 **B**
 - h037 **B, b**
 - h037 **BA**
 - h052 Tabela przy haśle BANIA
 - h055 Tabela przy haśle BARAN
 - h058 Tabela przy haśle BARK
 - h060 Tabela przy haśle BARWA
 - h066 Tabela przy haśle BAŻANT
 - h066 **BD**
 - h067 **BE**
 - h067 Tabela przy haśle BĘBEN
 - h069 Tabela przy haśle BĘCZKA
 - h069 Tabela przy haśle BEDNARKA
- h093 **BI**

- h113 **BL**
- h131 **BO**
 - h131 Tabela przy haśle BOB
 - h135 Tabela przy haśle 1. BÓG
- h154 **BR**
- h188 **BU**
- h204 **BY**
- h213 **BZ**
- h214 **C**
 - h214 **C, c**
 - h215 **CA**
 - h221 **CC**
 - h221 **CE**
 - h232 **CH**
 - h284 **CI**
 - h316 **CK**
 - h316 **CL**
 - h317 **CM**
 - h318 **CN**
 - h319 **CO**
 - h324 **CU**
 - h331 **CW**
 - h336 **CY**
 - h344 **CZ**
- h401 **D**
 - h401 **D, d**
 - h401 **DA**
 - h419 **DB**
 - h419 **DE**
 - h429 **DI**
 - h430 **DL**
 - h436 **DM**
 - h437 **DN**
 - h439 **DO**
 - h525 **DR**
 - h551 **DU**
 - h564 **DW**
 - h576 **DY**
 - h588 **DZ**
- h626 **E**
- h636 **F**
 - h656 **FL**
 - h660 **FO**
 - h669 **FR**
 - h676 **FU**
- h672 wakat

Typ paginacji **nlb2-a**.

2.8. Nieliczbowane strony końcowe

- k1 **Ogłoszenie**

k2 ostatnia strona (815 w numeracji ciągłej)
Typ paginacji to oczywiście **nlb**.

3. Tom drugi (1855)

3.1. Nieliczbowane tytułaria przedruku

- d1 ozdobna strona tytułowa.
- d1 wakat.
- d1 strona tytułowa.
- d1 ISBN słownika i tomu, adres drukarni

3.2. Nieliczbowane tytułaria oryginału

- o1 strona tytułowa.
- o2 motto

3.3. Nieliczbowana dedykacja

- o3 Dedykacja Stanisławowi Zamojskiemu
- o4 wakat
- o5 Uzasadnienie dedykacji.

3.4. Uzupełnienia Bielowskiego

Paginacja rzymska

- u01 Przedmowa
- o16 Objaśnienie oznaczeń redaktorów drugiego wydania (znak ręki!).

3.5. Nieliczbowany wykaz

- w1 Dalszy ciąg prenumerantów

3.6. Hasła

- h011 **G** !!!!!
 - h032 **GB, GD**
 - h035 **GE**
 - h042 **GI**
 - h047 **GL**
 - h070 **GM**
 - h072 **GN**
 - h079 **GO**
 - h111 **GR**
 - h150 **GU**
 - h154 **GW**
 - h161 **GZ**
- h163 **H**
 - h163 **H**
 - h176 **HE**
 - h181 **HI**
 - h182 **HO**
 - h187 **HR**
 - h188 **HU**
 - h193 **HY**
- h195 **I**
 - h195 **I**
 - h196 **IB, IF**
 - h197 **IG**
 - h199 **IŁ**
 - h200 **IM**

- h204 **IN**
- h212 **IS**
- h220 **IW**
- h220 **IZ**
- h221 **J**
 - h221 **J**
 - h249 **JE**
 - h275 **JI**
 - h275 **JO**
 - h276 **JU**
 - h282 **JW**
- h283 **K**
 - h283 **K**
 - h344 **KE**
 - h346 **KI**
 - h361 **KL**
 - h386 **KM**
 - h388 **KN**
 - h390 **KO**
 - h476 **KP**
 - h477 **KR**
 - h528 **KS**
 - h535 **KT**
 - h537 **KU**
 - h561 **KW**
- h572 **L**
 - h572 **L**
 - h572 **L**
 - h606 **LB, LE**
 - h629 **LG, LG**
 - h630 **LI**
 - h651 **LK, LN, LO**
 - h667 **LS**
 - h667 **LU**
 - h684 **LW**
 - h685 **LY**
 - h689 **LZ**

h692 wakat

3.7. Nieliczbowane strony końcowe

- k1 **Poprawki do tomu I**
- k1 **Poprawki do tomu II**
- k2 wakat
- k3 **Spis osób które nabyły ten słownik w kancelarii Zakładu**
- k4 wakat

4. Tom trzeci (1857)

4.1. Nieliczbowane tytułaria przedruku

t???!!!

- t1 ozdobna strona tytułowa.
- t2 wakat.
- t3 strona tytułowa.
- t4 ISBN słownika i tomu, adres drukarni

4.2. Nieliczbowane tytułaria oryginału

- o1 strona tytułowa.
- o2 motto

brak kontrtytułu???

4.3. Niejawna paginacja arabska???

- d1 Dedykacja Stanisławowi Kostce Potockiemu
- d2 wakat
- d5 Uzasadnienie dedykacji.
- d5 Dalszy ciąg prenumerantów
- d5 Uwaga autora

Hasła

- h013 M
 - h013 M
 - h063 MC, MD, ME
 - h075 MG
 - h076 MI
 - h130 MK
 - h131 ML
 - h140 MN
 - h144 MO
 - h171 MR
 - h175 MS
 - h177 MU
 - h187 MY
 - h194 MZ
- h195 N
 - h195 N
 - h311 NE
 - h314 NI
 - h349 NO
 - h363 NU
 - h367 NY
- h367 O
 - h367 O
 - h369 OB
 - h430 OC
 - h443 OD
 - h510 OF
 - h512 OG
 - h523 OH
 - h524 OJ
 - h527 OK
 - h544 OL
 - h549 OM
 - h554 ON
 - h556 OP
 - h577 OR
 - h584 OS
 - h621 OT
 - h629 OW
 - h634 OZ
- h641 Dalszy ciąg spisu osób, które nabyły ten słownik
- h642 Poprawki

5. Tom czwarty

Hasła do uzupełnienia

- h13 **P**
- h13 **PA**
- h69 **PC**
- h70 **PE**
- h83 **PF**
- h83 **PI**
- h136 **PL**
- h171 **PN**
- h171 **PO**
- h451 **PR**
- h708 **PS**
- h715 **PT**
- h716 **PU**
- h731 **PY**
- h735 **Q**
- h735 **Q**
- h736 wakat
- h736 **Poprawki**
- h736 wakat
- h13 **Domówienie**
- h13 **Dalszy ciąg spisu osób które nabyły ten słownik**

6. Tom piąty

- Motto (po francusku)
- 013 **R**
- 033 **RA**
- 033 **RD**
- 034 **RE**
- 148 **RO**
- 157 **RT**
- 157 **RU**
- 169 **RW**
- 169 **RY**
- 181 **RZ**
- 202 **S**
- 202 **SA**
- 223 **SC**
- 235 **SE**
- 248 **SF**
- 249 **SI**
- 274 **SK**
- 308 **SL**
- 339 **SM**
- 356 **SN**
- 361 **SO**
- 369 **SP**
- 416 **SR**
- 423 **SS**
- 423 **ST**
- 495 **SU**
- 508 **SW**
- 536 **SY**
- 541 **SZ**

- 634 T
- 635 TA
- 658 TC
- 660 TE
- 672 TF itd.
- 672 TK
- 675 TL
- 680 TM
- 680 TN
- 680 TO
- 691 TR
- 737 TU
- 741 TW
- 750 TY

7. Tom szósty — część pierwsza (U–W. 1860)

7.1. Nieliczbowane tytułaria przedruku

Strony te oznaczamy literą d (od *dodane*) i jednocyfrową liczbą:

- d1 ozdobna strona tytułowa.
- d2 wakat.
- d3 strona tytułowa.
- d4 ISBN słownika i tomu, adres drukarni

7.2. Pominięte tytułaria oryginału

- <http://teksty.klf.uw.edu.pl/20/22/LindeIIIGP6-1ocri.djvu?djvuopts=&page=1&zoom=page1>
Kontrtytuł?
- <http://teksty.klf.uw.edu.pl/20/22/LindeIIIGP6-1ocri.djvu?djvuopts=&page=2&zoom=page2>
wakat?

7.3. Nieliczbowane jawnie strony oryginału

- 3 strona tytułowa.
- 4 motta: polskie i łacińskie.
- 5 **Zakończenie listy prenumerantów**
- 6 wakat

7.4. Liczbowane strony oryginału

- 7 **Zdanie sprawy z całego ciągu pracy**
 - 9 krótkie cytaty gotykiem
 - 13 List hr. Ossolińskiego do xiędza Lindego pastora w Gdańsku z Wiednia 1go grudnia 1805. (Znajduje się ten list później umieszczony w -dziele pod tytułem: *Polnische Sprachlehre für Deutsche, von Christoph Coelestin Mrongovius, zweyte Auflage, Königsberg 1805, pag. 211.*) http://europeana.eu/portal/record/03486/BibliographicResource_1000128962115.html
 - 13 List hr. Ossolińskiego do ś. p. xiędza kanonika Reptowskiego dnia 1. grudnia 1803.
 - 14 zaświadczenie Ossolińskiego, po łacinie
 - 16 odezwa xięcia Adama Czartoryskiego, po francusku
 - 17 list Stanisława Potockiego
 - 19 dyplom królewsko Czeskiej akademii w Pradze, po niemiecku
 - 19 list xięcia generała Czartoryskiego z dnia 4go stycznia 1808
 - 20 list Józefa hr. Ossolińskiego z lutego 1808 r.
 - 21 list Silvestre de Sacy, 5 Juin 1808, po francusku.

- 22 list Silvestre de Sacy, 23 Mai 1812, po francusku.
- 22 list le Baron de Serra, 1 Sept. 1811, po francusku.
- 22 Konstanty Wolski: tłumaczenie recenzji gazety literackiej Helskiej, z przypiskami do niej
 - 22 **Do redaktora Pamiętnika.**
 - 24 **Wypis z gazety...**
 - 35 Posłowie
- 37 list Johan v. Müller, 14 Febr. 1809, po niemiecku.
- 37 list Ergebenster Heyne, 26 Januar 1809, po niemiecku.
- 37 list C. G. Heyne, den 18 Februar 1809, po niemiecku
- 38 tłumaczenie recenzji Götyngskiej (W tymże pamiętniku od karty 206)
 - 39 list Adama Czartoryskiego 27 marca 1809 r.
 - cytat po niemiecku: xiądz Dabrowski 5go maja 1812
 - cytat po niemiecku: Jana de Müller, 19go kwietnia 1808
- 43 recenzja Jenaische Allgemeine Litteratur-Zeitung den 47. Aug. 4810., po niemiecku
- 56 recenzja Ergänzungsblätter zur allgemeinen Litteratur Zeitung den 45 December 1810, po niemiecku
- 57 recenzja Ergänzungsblätter, den 14 Nov. 1811, po niemiecku
 - 58 Wyciąg téj recenzi znajduje się w Gazecie Warszawskiej Nro. 99, 40 grudnia 4814. LIST DO REDAKTORA GAZETY WARSZAWSKIEJ.
- 60 recenzja Leipziger Literatur-Zeitung 4845. Nro 445, 4 May, po niemiecku
- 60 Annalen der Literatur und Kunst in dem Oesterreichischen Kaiserthume 1809, po niemiecku
- 68 wypis Annalen der Literatur und Kunst in dem Oesterreichischen Kaiserthume, po niemiecku
- 69 Dobrowski Slowanka zur Kenntniss der allen und neuen Slawischen Litteratur, der Sprachkunde nach allen Mundarten, der Geschichte und Alterthümer, od karty 243 umieścił następującą recenzją, po niemiecku.
- 70 list Joseph Dobrowski 23 April 1808, po niemiecku
- 71 Korespondent Hamburski R. 1809 Nro 15. takie zawiera zdanie, po niemiecku.
- 72 Gazeta literacka Lipska z roku 1813 w listopadzie pod Nrem 293 od karty 2341 , dając recenzją siódmego tomu roczników Król. Tow. Warszawskiego Przyjaciół Nauk, gdzie się Wstęp do Słownika na posiedzeniu publicznym tego Towarzystwa w treści czytany znajduje, następujące zdanie wyraża:, po niemiecku
- 73 cytat
- 74 ') Myśl ta używania dyalektów do wzajemnego ich wzbogacenia i objaśnienia, nie może być dokładniej wystawioną , jak się znajduje w recenzji sławnego Słownika dyalektów orientalnych Geseniusza , w Gazecie Literackiej powszechnej Halskiej Nr. 340, dnia t4 grudnia 1810, zwłaszcza że tam się wskazuje jeden i tenże sposób postępowania z dyalektami orientalnemi jak z Słowiańskimi lub Germańskimi. po niemiecku

Bibliografia

- Bilińska, Joanna A. (2013). "Analiza i leksykograficzny opis struktury słownika Lindego na potrzeby dygitalizacji". Prac. dokt. Uniwersytet Warszawski. URL: <http://bc.klf.uw.edu.pl/347/>.